

V Lissabonu in v raznih drugih mestih se vrše veliki nemiri. Portugalska vlada je zaprla meje in le osebe, ki imajo popolno legitimacijo, smejo na Portugalsko.

Srbski Jurček. Listi poročajo iz Niša, da je srbski princ Jurček, prismojeni sin revolverskega kralja Petra, odšel kot oficir na francosko fronto.

Cirilica na Ogrskem. Busini na gornjem Ogrskem pišejo cirilico. Zdaj je nastalo med tamkajšnje duhovščino in učiteljstvom živahno gibanje, ki hoče cirilico odpraviti in latinske črke uvesti. Ogrski episkopat je sklenil, to gibanje na vso moč podpirati, da se cirilico iz Ogrske čimprej in končno odpravi.

Duševni mir. Nemški časnik „Kunstwart“ odgovarja na vprašanje: „Kaj je najbolj vredno v vojnem času?“ tako-le: „Najvrednejša stvar v tem težkem času je — miren človek. Duševni mir je največji vredni! Često smo bili v nevarnosti, da ga izgubimo. Mnogokrat je lomil ta mir razvoj zunanjih dogodkov in pozabljalo se je, da morskimi valovi besni samo na površini, dočim morje samo ostaja mirno tudi tedaj, ko besni burja in se potaplja ladje. Miren človek je danes opora vseh, ki ga srečavajo. Osvoboja, jači in jemlje vsako tesnobo. Tudi njegova duša je razburkana, ali v globini počiva njegov mirni duh. Ohranite samotežje okoli sebe; to pomenja vzbujanje zaupanja — in tudi je vojna služba, dragocena služba.“

Bolgarski praznik. Dne 19. t. m. praznovalo se je po vsej Bolgariji 30 letnico, odkar se je združila izhodna Rumelija z Bolgarsko.

Oddajte oves! Vojni zavod za promet žita razglasa, da se bode razglasilo po posameznih občinah rekviriranje ovsja za nižjo ceno 26 kron. Kdor ima torej več ovsja, naj ga takoj odda. Natančnejša pojava dajajo občine.

Najvišje cene za živino na Koroškem. Koroška deželna vlada je vpeljala najvišje cene za živino in sicer: voli K 240, telice K 190 do K 215, krave in biki K 170 do 205. Cene veljajo za eno kilo žive teže.

Tretje vojno posojilo. Listi poročajo, da bo kmalu razpisano novo avstrijsko vojno posojilo in sicer najbrž po končani subskripciji v Nemčiji, kjer se baš sedaj vrši emisija 3. nemškega vojnega posojila. Pri prvih dveh naših vojnih posojilih (prvo v novembra 1914, drugo v maju in juniju 1915) je bilo samo v avstrijskih deželah subskribiranih nad 4 765 milijonov kron.

Prav tako! Na dva meseca ječe je bila v Ausbachu na Nemškem obojena 30 letna tovarniška delavka Betti Hölzinger, ker je nekemu francoskemu vojnemu vjetniku pisala ljubavna pisma, mu darovala nekaj svojih las in ker ji je vjetnik pisal, da se bo po vojni z njo poročil.

Najvišje odlikovanje domobrskih čet. Poročali smo že, da je cesar namenil domobrskim četam posebno odlikovanje — lastne zastave. Sedaj je izšla naslednja okrožna naredba c. in k. ministerstva za deželno brambo z dne 4. septembra 1915, pr. št. 14.256: Njegovo c. in k. Apostolsko Veličanstvo se je v novem, najmilostivejšem priznanju posebno zaslužnih dejanj c. kr. deželne brambe, ki je v vsej doseganji vojni dobi tekmovala s četami c. in k. armade v neomajnem in najzvestejšem izpolnjevanju dolžnosti pred sovražnikom in je dobilo že ponovno Najvišje priznanje, najmilostivejše namenilo, da se dajo c. kr. domobrskim pehotnim četam zastave. Odredbe glede opreme in izpeljave zastav, kakor tudi glede njih nabave in slovesne izročitve se bodo izdale po končani vojni. To Najvišje milostno dejanje naj bo nadaljna vspodbuda k novim junastvom za čete c. kr. deželne brambe, ki se bo gotovo z nadaljnimi sijajnimi dejanji pred sovražnikom vedno zopet izkazala vredno te Najvišje odredbe.

Vojaški dopusti za jesenska kmetijska dela. Po razglasu c. kr. poljedeljskega ministerstva z dne 11. septembra t. l., št. 39.064, je c. kr. vojno ministerstvo odredilo, da je, kakor dopuste (komandiranje) za žetev tudi za kmetijska dela, ki jih bo še opraviti v tem letu (obdelovanje njiv za jesensko setev pšenice in rži, priprava zemljišč za spomladansko setev in saditev, spravlanje lanu, konopelj, koruze, krompirja, grozdja, sladkorne pese, ajde itd.), dovoliti po sporedu kratke dopuste, in sicer primerno časom dotič-

nih kmetijskih del, oziroma da je dati občinam in pehotnim posestnikom za taka dela moštvo na razpolago (komandiranje). Kdaj se začne dotični dopusti (komandiranje), določi vojaško poveljstvo kratkim potom dogovorno s političnimi oblastmi na podstavi krajevnih razmer. Glede teh dopustov veljajo zmiselno določila o žetevnih dopustih z naslednjimi dopolnili, oziroma izpremembami: 1. Častniki in vojaki črnovojnih stražnih bataljonov in črnovojnih bataljonov (teritorialnih bataljonov), ki so določeni za straženje vojnih vjetnikov in kot politično sumnih internirancev, dobodo le izjemoma ob prav posebno ozira vrednih razmerah dopust, če dopušča to število vojaštva. 2. Kolikor dopuščajo vojaško-službene razmere in niso s tem oškodovani drugi vojski, ki imajo pravico do dopusta, se sme dati dopust enemu in stemu možu za različna kmetijska dela, toda le izmed moštva, ki ni sposoben za vojno službo. 3. Za dopuste so določene na Kranjskem mejne črte Kepa-Triglav-Podbrdo-Idrija-Ajdovščina, Razdrto-Senožeče-Trnovo-Kranjsko-istrska meja in istrsko-hrvatska meja do Bakra. 4. Vojaška poveljstva smejo v prav posebno ozira vrednih primerih na utemeljeno prošnjo dovoliti, da se samostojni kmetovalci, potem gospodarski uradniki pri kmetijskih zadržanih kovačih in kolarjih, ki so potrebni za kmetijske namene, odvežejo vojaške službe, za omejen čas do največ treh mesecev. Dotično prošnjo je vložiti pri pristojnem okrajnem glavarstvu, ki jo bo poslalo v rešitev vojaškemu poveljstvu. 5. Prošnje, da se odvežejo vojaki za dobo, ki presega tri mesece, ali ki se tičejo kategorij, ki niso naštetih zgoraj pod 4., kakor gozdarjev, ribičev, mlinarjev, sodarjev, pivovarjarjev, mlekarjev, postalcev kmetijskih korporacij in komisij, je istovakoma vložiti pri pristojnem okrajnem glavarstvu, treba pa je dokazati, da obstojeje posebno ozira vredne okolščine. Prošnje za dopuste ali odvezo, ki se bodo vložile naravnost pri c. kr. vojnem ministerstvu ali pri c. kr. deželnoobrambnem ministerstvu se ne bodo vpoštevale. Posebno se je opozarja na to, da ni treba vložiti prošnje za dovoljenje dopusta za normalne kmetijske dopuste. Dopusti se dovolijo tudi na podlagi prošnje, ki jih moštvo ustno izreče pri raportu. Vojaška oblastva, ki rešujejo prošnje za dopust, so že primerno obveščena. — Izrecno se pa pripomni, da pridopustih aliz a časnih odvezah pridejo v poštev v slučajih pod 2., 4. in 5. le taki vojaki, ki niso v vojnem območju, ki se torej nahajajo že pri nadomestnih krdelih zadaj za armadnim območjem.

Pisma iz bojnega polja.

(Izvirni dopisi).

Šele v 19. letu svoje starosti stoječi Emerik Požun, sin gosp. c. kr. okrajnega tajnika v p. Jožefa Požun v Ptuj službi že dve leti kot prostovolec v c. in k. poljskem havbičnem regimentu št. 3 in stoji že 13 mesecev nepretrgano v boju. Odlikovan je že s hrabrostno medaljo; pred kratkim pa je zopet ob Dajstru dva vojaka rešil, ki bi bila drugače v reki vtonila. Mati enega rešenih vojakov mu je poslala nato sledeče pismo:

„Cenjeni gosp. Požun!

Kot mati mojega sina Jožefa Stangl, ki stoji pod Vašo neposredno komando, vam izražam za njegovo rešitev od smrti vtopljenja najiskrenejšo zahvalo. Prosim vas, da od mene kot matere to zahvalo sprejmete. Istotako se vam ostali moji otroci najtopleje zahvaljujejo. Mi kot vboga delavska družina ne moremo ničesar drugega storiti, nego moliti za vas, da vas Bog na vseh Vaših nadaljnjih potih pred vsako nesrečo ohrani in vam podeli zlasti na bojnem polju svojo pomoč, da pridete zdravi in častni k Vašim nazaj domu. Mojemu sinu sem naročila, da naj vam bode pokoren in iz vsega srca hvaležen kot rešitelju njegovega življenja. Sprejmite še enkrat iskreno zahvalo. Vaša ndana Josefa Stangl, vdova z otroci, Bischofshofen in Pongau pri Salzburgu.“

Upati je, da mlademu junaku tudi za hrabri čin ne izostane zaslužno plačilo!

Dragi „Štajerc“! Tudi jaz Ti morem našega bojnega polja, koroško-italijanskega rojstva ob meji nekoliko naznaniti od našega lesnega štajerskega landšturma, bat. št. 181. Naš bataljon leži že v tem grozovitem gorovju peti mesec. Mi smo tu pri Schwarzenbergu Mitagskoglu, Zweispitzu itd. Hudo je razgrajeno Italijan s svojimi 28-kanoni, tako da se vse ljudstvo v nižini vrnulo in zapustilo vsa svoja posestva do Trbiža. Kakor so razenjali s svojimi granatami in šrapneli, tako so jim zapodili, da ne donesejo več topovi in da se lahko Volčani spravljajo svoje pridelke, ki jim zrastle. Ali glej, dragi „Štajerc“, našim možem to tudi ni zadosti, da jih ta Judaž kar pabati dobi. Spravilo se je 6 mož skupaj, trije podčastniki N. Ernst, Ludwig Koenig, Karl Jagode, in trije infanteristi F. Finz, N. Gričnik ter N. Pirsch. Začuden sem jih gledal, kaj bodo napravili za en cirkus. Polivali so si predivo in „holzvolle“ s petrolejem in bencinom, si vse pospravili in odšli, brez da bi eden oficir vedel kam. Mislim sem si: Vedi vrag, kaj bodo so še počeli ti možaki, ki so že Srbiji in bojnih vrst plašili! Ali glej, še ni pretekla pol deveta ura zvečer, ko je že gorelo v italijanskih okopih, da je plamen visoko proti nebu švigal. Splazili so se bili tja in so zažgali Italijanom za okopi barako, ko so italijanski vojaki ravno prav mirno in brez skrbi okope kopali. Začelo se je hudo streljanje, tudi gorski topovi so se oglasili. Ali naših šestero mož jo je popihalo nazaj. Zelo v bližini so napravili priprosti okopi, ki jim je služil, da so jih iz svojih število puši dobro nakadili. Pa to so lahko napravili, ker jim je svetila italijanska goreča baraka.

Čast tskim junakom! Pozdravlja Vas zvesti

Miha Tenšek, Feldpost 608.

NESTLE-JEVA
MOKA ZA OTROKE

najboljša hrana za dojenčke, otroke, rekonvalescente po želodčnih in črevesnih boleznih se vedno dobi.

Poskusna doza in podučna zdravniška brošura o oskrbi otrok zastoj po Nestle's Kindermehl-Gesellschaft. Dunaj I, Biberstrasse 49 a. 365/1

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 23. septembra v Lassingu** okr. Rottenmann; v Stainzu*, okr. Kindberg; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (s klavno živino).

Dne 24. septembra pri Sv. Martinu, okr. Slovenj Gradec; v Ramšniku**, okr. Marenperk; pri Sv. Trojici v Slov. Gor., okr. Sv. Lenart v Slov. Gor.; v Slovenski Bistrici**; v Rogatcu (svinjski sejem); v Feldbachu**; v Trofaiachu** okr. Leoben; v Ernovžu** okr. Lipnica; pri Sv. Erhardu, okr. Bruck; v Modriachu**, okr. Voitsberg; v Gradcu (s klavno živino).

Dne 25. septembra v Brežicah (svinjski sejem); pri Sv. Trojici*, okr. Sv. Lenart v Slov. Gor.; v Lipnici*.

Dne 27. septembra v Gratweinu, okr. Gradec Okolica; pri Sv. Urbanu*, okr. Ptuj.

Dne 28. septembra v Ormožu (svinjski sejem): pri Sv. Ani, okr. Fehring; v Marijinem Celju*; v Gradcu (sejem s porabno živino).

Dne 29. septembra v Übelbachu, okr. Frohnleiten; v Pilštanju**, okr. Kozje; v Palsallu**, okr. Weiz; pri Sv. Rupertu**, okr. Weiz; v Schiffern, okr. Friedberg; v Grafendorfu, okr. Hartberg; v Seckau**, okr. Knittelfeld; v Šoštanju**; v Marenperku**; v Gaishornu, okr. Rottenmann; v Rottenmannu*; v Cmureku**; pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju**, okr. Ptuj; v Riegersbrunnu**, okr. Feldbach; pri Sv. Miha-